

POHDE

Valtuutetun valtuustoaloite

Aloitteen tekijät

Saija Ylimäki kesk., Mika Flöjt vihr., Marja-Leena Kemppainen KD, Niina Kettunen SDP, Sanna Laine SDP, Jouni Jussinniemi vas., Kaisa Louet kesk., Eija Pahkala kesk., Sinikka Parttimaa kesk., Mauno Soronen kesk., Elina Hyttinen kesk., Sari Huuskonen kesk., Markus Jaatinen kesk., Anneli Näppä kesk., Eija-Riitta Niinikoski kesk., Tapani Ervasti kesk., Lauri Nikula kesk., Sanna Valaja kesk.

sekä kokoomuksen aluevaltuustoryhmä

Aloitteen päivämäärä

9.4.2026

Aloitteen aihe

Geriatrin palvelut Oulun eteläiselle alueelle

Aloitteen teksti

Oulun eteläisen alueella 65+ -ikäisten määrä on Oulun kaupunkialueen jälkeen Pohteen toiseksi suurin: Oulussa 37.998 henkilöä, Oulun eteläisellä 18.640 henkilöä (v. 2024). Pohteen viranhaltijoiden mukaan eteläinen on "laaja alue, jossa on alueen vanhin ja sairain väestö". Eteläisen alueen kuntia, joissa viranhaltijoiden mukaan on koko Pohteen korkein palvelutarve, ovat Siikalatva ja Pyhäjärvi.

Yli 65+ -ikäisten suuresta määrästä ja korkeasta palvelutarpeesta huolimatta eteläisen alueella on ollut geriatrian erikoislääkärin palvelut ainoastaan ulkoistetun Siikalatvan taajamien (Pulkkila, Rantsila, Kestilä, Piippola) asukkaille. Kyseessä oleva ulkoistussopimus päättyy kuluvan vuoden loppuun.

Muilla Pohteen alueilla (Rannikko, Oulunkaari, Koillismaa), joilla on eteläistä aluetta pienempi 65+ -ikäisten määrä, on kuitenkin ollut olemassa geriatrin palvelut. Nykytilassa on siis selviä puutteita ja epätasa-arvoa alueiden välillä.

Eteläisen alueen kunnista Pyhäjärven, Siikalatvan (Pulkkila, Rantsila, Kestilä, Piippola), Kärsämäen, Oulaisten ja Reisjärven väestöstä 30-38 % on 65+ -vuotiaita. Ikäihmisten suuresta määrästä (38,3 %) huolimatta pyhäjärveläisten on pitänyt matkustaa lähimmälle geriatriin vastaanotolle Raaheen tai Ouluun jopa kaksi (2) tuntia suuntaansa. Yhteensä neljän tunnin matka-aika päivässä on monisairaille iäkkäille kohtuuton. Pitkät matkat geriatriin vastaanotolle outoon ympäristöön voivat haastaa lisäksi ikäihmisen fyysisen, psyykkisen ja henkisen tilan arvioinnin luotettavuutta.

ESITÄMME, että Oulun eteläisen alueelle (Alavieska, Haapajärvi, Haapavesi, Kärsämäki, Nivala, Oulainen, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Reisjärvi, Sievi, Siikalatva, Ylivieska) perustetaan yksi tai useampia geriatrian erikoisalan vastaanottoja. Yksi luonteva sijainti vastaanotolle olisi Oulaskankaan sairaalan yhteydessä.

Vastaanoton sijaintien ja/tai liikkuvan vastaanoton suhteen olisi tärkeää huomioida maantieteellisesti laajan eteläisen alueen iäkäs väestö siten, ettei potilaan yhdensuuntainen matka-aika vastaanotolle ylittäisi merkittävästi noin yhtä (1) tuntia mistään väestökeskittymästä (taajamasta).

Länsi-itä-suunnassa pisin matka-aika on Alavieskan ja Siikalatvan Kestilän taajaman välillä 1h 40min, pohjois-etelä-suunnassa Siikalatvan Rantsilan ja Reisjärven välillä 1h 40min ja Siikalatvan Rantsilan ja Pyhäjärven/Haapajärven välillä 1h 20min.

Geriatriin alueelliset palvelut kohtuullisen matkan päässä kotoa vahvistavat perustason sote-palveluita ja madaltavat potilaiden kynnystä hakeutua niihin ajoissa (esimerkiksi muistisairauksien varhainen toteaminen ja hoito). Näillä toimilla Pohteen kustannuksia on mahdollista säästää pitkällä aikajänteellä merkittävästi.